

СТАНОВИЩЕ

От проф. Петкана Ангелова Христова, дм
Катедра „Фармацевтични науки и социална фармация“, Факултет „Фармация“
Медицински университет – Плевен

ОТНОСНО: конкурс за академичната длъжност „ПРОФЕСОР“, в област на висшето образование: 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ за нуждите на катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт“, Факултет „Обществено здраве“, МУ-Плевен

Процедурни въпроси

На основание на чл. 4(3), (4), от ЗРАСРБ (Закон за развитие на академичния състав на Република България) и чл. 2(2), (3) от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, със Заповед N 2054/24.07.2024 г. на Ректора на МУ-Плевен и с решение на Научното жури съм определена да представя становище във връзка с конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“ по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ за нуждите на катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт“, Факултет „Обществено здраве“, МУ-Плевен, обявен в Държавен вестник, бр. 60/16.07.2024 г., с кандидат доц. д-р Мариела Стефанова Камбурова, дмн.

Кандидатката е представила всички необходими документи, съгласно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Плевен за заемане на академичната длъжност „Професор“.

Професионално развитие

Доц. д-р Мариела Стефанова Камбурова, дмн е родена през 1970 г. в гр. Видин. През 1989 г. завършва с отличен успех за „Медицинска сестра -детски профил“ в Плевен, а през 1995 г. завършва с отличен успех „Медицина“ във ВМИ-Плевен и до1998 г. е завеждащ селска здравна служба в с. Шипково, обл. Ловеч, когато печели конкурс за асистент в катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт“ във ВМИ - Плевен. През 2002 г. придобива специалност по „Социална медицина и здравен мениджмънт“, а през 2003 г. завършва втора магистратура по управление на здравните грижи – специалност „Здравен мениджмънт“. През 2012/2014 г. завършва докторантура в МУ-Плевен по докторска програма: “Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията” на тема “Рискови фактори за раждане на недоносени деца и влиянието им върху здравните и социални потребности при развитието на децата до 3-годишна възраст”. От 2016 г. е доцент. През 2018 г. придобива втора специалност по „Икономика на здравеопазването“. От 2021 г. до момента е Заместник декан по учебната дейност и евроинтеграцията” на Факултет „Обществено здраве“. От 2022 г. е ръководител катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт“ и защитава втора дисертация на тема „Здраве на мигрантите и ромския етнос в България: медико-социални аспекти“ и получава научна степен „доктор на медицинските науки“ по докторска програма: „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“. Доц. д-р Мариела Стефанова Камбурова е квалифицирана медицинска сестра, лекар и експерт по обществено здраве, която е провела множество курсове и специализации за повишаване на професионалната, педагогическата и компютърна квалификация (част, от които е описала в автобиографията) в чужбина (12), България (4) и в МУ-Плевен (5).

Научноизследователска дейност

Авторската справка на доц. д-р Камбурова, дмн и всички документи удостоверяващи научната дейност показват, че са изпълнени минималните национални изисквания (МНИ) за заемане на академична длъжност „професор” съгласно чл.29, от ЗРАСРБ, чл. 72 и чл. 74 от ПРАС на МУ-Плевен което се вижда от приложената таблица.

Минимални изисквани точки по групи показатели за АД „професор“

Група от показатели	Съдържание	Професор (брой точки)	Общо
А	Показател 1	50	50+30=80
Б	Показател 2	-	-
В	Показатели 3 или 4	100	349
Г	Сума от показателите от 5 до 9	200	352,79
Д	Сума от показателите от 10 до 12	100	215
Е	Сума от показателите от 13 до края	100	212

Научна продукция и наукометрични данни

За участие в конкурса доц. д-р Мариела Камбурова, дмн представя 113 научни продукта, които не повтарят доказателства за придобиване на ОНС „Доктор”, за академично звание „Доцент” и НС „Доктор на науките“.

Приносът на кандидатката в реалните публикации и в участията в международни научни форуми е съществен:

- 31 пълнотекстови публикации, от които 27 в България и 4 в чужбина и от които в 12 самостоятелен автор, а на 17 първи и втори автор и 13 (4) са реферирани в Scopus и Web of Science;
- 28 участия в научни форуми, от които 43 в чужбина и 4 в България;
- 3 самостоятелни научни книги (монографии) и 2 учебни помагала в съавторство.
- След доцент общ IF е 91,060 и индивидуален IF е 32,122; SJR е 0,542;
- 8 научни проекта – Изследователско висше училище: Медицински университет – Плевен, финансиран от НПВУ; 6 научни проекта в МУ-Плевен и 1 национален проект, финансиран от външен източник;
- 12 образователни проекта, от които 8 национални и 4 международни;
- 8 участия в научно жури за научна степен и научно звание.

Наукометричните показатели са съществено доказателство за високата научна стойност на научната продукция и дейност на доц. д-р Мариела Камбурова, дмн.

Обща характеристика на научноизследователската дейност

Научната дейност на доц. д-р М. Камбурова е фокусирана в четири научни области. На първо място са **Проблемите на общественото здраве**:

- Медико-социални проблеми на уязвими популационни групи;
- Женско и детско здраве;
- Здравно-демографски аспекти на населението;
- Здравни грижи, индивидуално и семейно здраве;
- Глобална тежест на заболяванията.

На второ място е **Профилактика и промоция на здравето**, на трето място **Здравна политика и здравни системи** и четвъртата област е **Обучение**.

Авторката е представила справка за научно-теоретичните, научно-методичните и научно-приложните приноси, която приемам напълно. Сред най-важните приноси на доц. д-р М. Камбурова бих посочила:

- Здравната ни система не е подготвена да осигури адекватни здравни грижи за мигрантите по отношение на заплахата, която здравния статус на мигрантите представлява за общественото здраве в страната;
- С приносен характер са публикуваните резултати, свързани с изразяване на корелационни връзки от различен характер, анализи и сравнения, характеризиращи женското и детското здраве;
- Разгледан е темпът на депуполяция и стареене на населението в България и в частност в Плевенска област, където се наблюдава регресивен тип възрастова структура;
- Съществен принос е разработването на стандартизиран медицински преглед в първичната медицинска практика, с цел получаване на максимално подробна оценка на здравното състояние, което позволява сравнимост на здравните резултати между различни популации, и води до повишаване на доверието в здравната система;
- Установена е необходимост за провеждане на научни изследвания, както и въвличане на лекари, ръководители на здравни грижи, здравни мениджъри, изследователи и политици, за утвърждаване на насоки за прилагането на семейно-ориентирана здравна грижа;
- С редица нови и потвърдителни факти са проучванията и анализите на динамиката на водещите рискови фактори и причини за глобална тежест на заболяванията в България, които сочат, че основен дял имат хроничните незаразни болести;
- С приносен характер са публикациите за промоция на здравето. Констатирана е липсата на цялостна политика за промоция на здравето на работното място и са установени рисковите групи, изискващи адаптиране на здравнопромотивните дейности на работното място с техните специфични потребности;
- Установено е забавяне на България в достигането на Целите за устойчиво развитие като основна причина за това е широкото разпространение на поведенческите рискови фактори и свързаната с тях висока болестност и смъртност от хронични неинфекциозни заболявания;
- Представена е учебна програма по „Здраве на мигрантите и малцинствата“ за студенти от ФОЗ на МУ-Плевен, чието приложение отговаря на призива и препоръките, изразени в Становището на Европейската асоциация по общественото здраве (EURHA), която трябва да бъде подкрепена от образование и обучение, насочено към всички здравни специалисти, изследователи, мениджъри и политици.

Учебно-преподавателска дейност

Доц. д-р М. Камбурова е изграден преподавател с голям професионален опит с 26-годишен трудов стаж. Участва активно в провеждането на пълния курс упражнения и лекции, и изпитните сесии на студенти по медицина (българоезиково и англоезиково обучение). Преподава 10 учебни дисциплини (Социална медицина, Изследователски подходи в медико-социалната дейност, Епидемиология на здравето, Социология, Здравно законодателство, Промоция на здравето, Здраве на мигрантите и малцинствата, Здраве на семейството, Управление на здравните грижи и Здравни проекти) в структурните звена на Университета и има значителна учебна натовареност над нормативите.

Може да се подчертае големия диапазон на научните интереси в публикациите на кандидатката, свързани с различните колективи, в които тя е работила, което ги прави достъпни както за специалистите по общественото здраве, така и за цялата медицинска научна общност у нас и чужбина.

В качеството си на колега на доц. д-р Камбурова имам преки наблюдения върху комплексната ѝ научноизследователска, педагогическа и административна дейност, на основата на което мога категорично да твърдя, че тя е компетентна и информирана с новостите в специализираната научна литература, отговорна, организирана, колегиална, отличен лектор, владее аудиторията и притежава много добри организационни способности. Научните приноси в изследванията ѝ са свързани с обогатяване на знанията в областта на медицината и здравеопазването, имат научно-теоретичен, методичен и научно-приложен характер.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като имам предвид развитието на доц. д-р Мариела Камбурова, дмн в научно-изследователската и приложна дейност, наличието на определени научно-теоретични, методологични и научно-приложни приноси в трудовете ѝ, значителния учебно-преподавателски и административно-управленски опит и умения, убедено смятам, че тя отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Р. България за заемане на академичната длъжност “професор”. Предлагам на Научното жури да предложи доц. д-р Мариела Стефанова Камбурова, дмн да бъде избрана за „професор” по научната специалност 03.01.53 „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията” в МУ - Плевен и вярвам, че тя е ценен кадър за всяка академична структура.

07.10.2024 г.

Подпис: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**

/ Проф. Петкана Христова, дм /

DIALOGUE PLUS LTD

CONFERENCE INTERPRETERS, TRANSLATORS,
INFORMATION SPECIALISTS

OFFICE: 1000 Sofia, 22 Venelin Str., Tel.: (++359 2) 980 54 46

Fax: (++359 2) 986 28 51 E-mail: dialog@dialog-bg.com, www.dialog-bg.com

Translation from Bulgarian

S T A T E M E N T

by Prof. Petkana Angelova Hristova, PhD

**Department of Pharmaceutical Sciences and Social Pharmacy, Faculty of Pharmacy,
Medical University – Pleven**

SUBJECT: Competition for the academic position of PROFESSOR in the higher education field 7. Healthcare and Sports, professional field 7.4. Public Health, scientific specialty of Social Medicine and Organization of Healthcare and Pharmacy, for the needs of the Department of Social Medicine and Health Management, Faculty of Public Health, MU-Pleven

Procedural matters

On the basis of Art. 4(3), (4) of the ADASRB (Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria) and Art. 2(2), (3) of the Regulations for the Implementation of the ADASRB, by Order No. 2054/ 24/07/2024 of the Rector of MU-Pleven and the decision of the Scientific Jury, I was appointed to present a statement in relation to a competition for attaining the academic position of Professor in the scientific specialty of Social Medicine and Organization of Healthcare and Pharmacy, for the needs of the Department of Social Medicine and Health Management, Faculty of Public Health, MU-Pleven, promulgated in State Gazette, issue 60/ 16/07/2024, with Assoc. Prof. Dr. Mariela Stefanova Kamburova, PhD, DSc, as a candidate.

The candidate has submitted all the necessary documents, according to the requirements of the ADASRB and the Regulations for the Development of the Academic Staff in MU-Pleven for attaining the academic position of Professor.

Professional career

Assoc. Prof. Mariela Stefanova Kamburova, PhD, DSc., was born in 1970 in Vidin. In 1989, she graduated with honors in Nursing (Children's Profile) in Pleven, and in 1995, she graduated with honors in Medicine from the HMI-Pleven and until 1998 she was the Head of a rural health service in the village of Shipkovo, Lovech region, when she won a competition for Assistant Professor in the Department of Social Medicine and Health Management at the HMI-Pleven. In 2002, she acquired a specialty in Social Medicine and Health Management, and in 2003, she completed a second Master's degree in healthcare management with a specialty in Health Management. In 2012/2014, she completed her doctoral studies at MU-Pleven in the doctoral program Social Medicine and Organization of Healthcare and Pharmacy on the topic: "Risk factors for the birth of premature children and their influence on the health and social needs during the development of children up to 3 years of age". Since 2016, she has been an Associate Professor. In 2018, she acquired a second specialty in Healthcare Economics. From 2021 until now, she is the Deputy Dean for Academic Activities and European Integration at the Faculty of Public Health. Since 2022, she is the Head of the Department of Social Medicine and Health Management. She defended her second dissertation on the topic: "Health of migrants and the Roma ethnic group in Bulgaria: medico-social aspects" and acquired the scientific degree of **Doctor of Medical Sciences** in the doctoral program Social Medicine and Organization of Healthcare and Pharmacy. Assoc. Prof. Dr. Mariela Stefanova Kamburova is a qualified nurse, doctor and public health expert who has conducted numerous courses and specializations to increase her professional,

pedagogical and computer qualifications (part of which she described in her CV) abroad (12), in Bulgaria (4) and in MU-Pleven (5).

Scientific research activity

The author's certificate of Assoc. Prof. Dr. Kamburova, PhD,DSc, and all documents certifying her scientific activity show that the minimum national requirements (MNRs) for attaining the academic position of Professor according to Art. 29 of the ADASRB, Art. 72 and Art. 74 of the Regulations for the Development of the Academic Staff in MU-Pleven are met, which can be seen from the table below.

Minimum required scores by group of indicators for attaining the AP of Professor

Group of indicators	Contents	Professor (scores)	Total
A	Indicator 1	50	50+30=80
B	Indicator 2	-	-
C	Indicator 3 or 4	100	349
D	Sum of indicators 5 to 9	200	352.79
E	Sum of indicators 10 to 12	100	215
F	Sum of indicators 13 to final	100	212

Scientific output and scientometric data

To participate in the competition, Assoc. Prof. Dr. Mariela Kamburova, PhD,DSc, has presented 113 scientific products, which do not repeat the evidence for the acquisition of the ESD of Doctor (PhD.), the academic title of Associate Professor and the SD of Doctor of Medical Sciences.

The candidate's contribution in real publications and participation in international scientific forums is significant:

- 31 full-text publications, of which 27 in Bulgaria and 4 abroad, being the lead author in 12 and the first and the second author in 17. Of these, 13 (4) are refereed in the Scopus and Web of Science databases;
- 28 participations in scientific forums, of which 43 abroad and 4 in Bulgaria;
- 3 independent scientific books (monographs) and 2 teaching aids in co-authorship;
- Her total IF after the acquisition of the academic position of Associate Professor is 91.060 and her individual IF is 32.122; SJR is 0.542;
- 8 scientific projects - Research Higher School: Medical University - Pleven, financed by the National Plan for Recovery and Sustainability of the Republic of Bulgaria; 6 scientific projects in MU-Pleven and 1 national project financed by an external source;
- 12 educational projects, of which 8 national and 4 international;
- 8 participations in a scientific jury for a scientific degree and a scientific title.

The scientometric indicators are essential proof of the high scientific value of the scientific output and activity of Assoc. Prof. Dr. Mariela Kamburova, PhD,DSc.

General characteristics of the research activity

The scientific activity of Assoc. Prof. Dr. M. Kamburova is focused on four scientific areas. In the first place it is the area of **Issues in Public Health**:

- Medico-social issues of vulnerable population groups;
- Women's and children's health;
- Health-demographic aspects of the population;
- Healthcare, individual and family health;
- Global disease burden.

In the second place it is the area of **Prevention and Health Promotion**, in the third place - **Health Policy and Health Systems** and in the fourth place it is the area of **Education**.

The author has presented a reference for the scientific-theoretical, scientific-methodical and scientific-applied contributions, which I fully accept. Among the most important contributions of Assoc. Prof. Dr. M. Kamburova, I would point out:

- Our health system is not prepared to provide adequate health care for migrants in relation to the threat that the health status of migrants poses to the public health of the country.
- The published results related to the expression of correlational relationships of a different nature, analyses and comparisons characterizing women's and children's health are of a contributing nature.
- The rate of depopulation and aging of the population in Bulgaria and particularly, in the Pleven region, where a regressive type of age structure is observed, has been examined.
- A significant contribution is the development of a standardized medical examination in primary medical practice, with the aim of obtaining the most detailed assessment of the health status, which allows comparability of health outcomes between different populations, and leads to an increase in trust in the health system.
- A need has been identified for conducting scientific research, as well as involving physicians, healthcare managers, health managers, researchers and policy makers, to develop guidelines for the implementation of family-centered health care.
- Several new and confirming facts reveal the studies and analyses of the dynamics of the leading risk factors and causes of the global disease burden in Bulgaria, indicating that chronic non-communicable diseases have a major share.
- Health promotion publications are of a contributing nature. Lack of a comprehensive policy for health promotion at the workplace was found and the risk groups requiring adaptation of the health promotion activities at the workplace with their specific needs were identified.
- Bulgaria's delay in reaching the Sustainable Development Goals has been identified as the main reason for this is the wide spread of behavioral risk factors and the associated high morbidity and mortality from chronic non-infectious diseases.
- A curriculum on Migrant and Minority Health has been presented for the students from the FPH at MU-Pleven, the implementation of which meets the call and recommendations expressed in the Opinion of the European Public Health Association (EUPHA), which should be supported by education and training aimed at all health professionals, researchers, managers and policy makers.

Educational and teaching activity

Assoc. Prof. Dr. M. Kamburova is a well-established teacher with extensive professional work experience of 26 years. She actively participates in conducting the full course of exercises and lectures, and the exam sessions of Bulgarian- and English-speaking medical students. She teaches 10 academic disciplines (Social Medicine, Research Approaches in Medico-Social Work, Health Epidemiology, Sociology, Health Legislation, Health Promotion, Migrant and Minority Health, Family Health, Healthcare Management and Health Projects) in the structural units of the University and has an academic load significantly exceeding the norm.

It can be emphasized the great range of scientific interests in the candidate's publications related to the various collectives in which she worked, making them accessible both to public health specialists and the entire medical scientific community at home and abroad.

As a colleague of Assoc. Prof. Dr. Kamburova, I have direct observations of her complex research, teaching and administrative activities, based on which I can categorically state that she is competent and informed with the latest developments in the specialized scientific

literature, responsible, organized, collegial, excellent lecturer, commanding the audience and has very good organizational skills. The scientific contributions of her research are related to the enrichment of knowledge in the field of medicine and healthcare and have a scientific-theoretical, methodical and scientific-applied nature.

CONCLUSION

Having in mind the development of Assoc. Prof. Dr. Mariela Kamburova, PhD,DSc.in research and applied activity, the presence of certain scientific-theoretical, methodological and scientific-applied contributions in her works, the significant educational-teaching and administrative-management experience and skills, I firmly believe that she meets the requirements of the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria for attaining the academic position of Professor. I suggest to the Scientific Jury to propose that Assoc. Prof. Dr. Mariela Stefanova Kamburova, PhD,DSc be elected for the academic position of Professor in the scientific specialty 03.01.53 Social Medicine and Organization of Healthcare and Pharmacy in MU - Pleven and I believe that she is a valuable cadre for each academic structure.

I, the undersigned Anastasiya Papaziyan hereby certify the truth of the translation made by me from Bulgarian language to English language of the enclosed document: Statement. The translation consists of 4 (four) pages.

Translator

